

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Égész évre 10 lrt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetések alkú szerinti jutányos aron vonatnak fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr

A paktum új magyarázata.

A Széll-féle kiegyezésben, a magyar parlamenti pártok vezérférfiai közt kötött — úgynevezett paktumtól, fontos eltérést találunk a határidőnek 1903-tól 1907-re terjedő kitolásában.

De a kiegyezésnek, ezen a paktumtól eltérő, Magyarország gazdasági önállása halasztását magában hordó pontját igyekeznek kimagyarázni, még ellenzéki oldalról is; vagyis megakarják előre okolni azt, hogy — amint látszik is, a kiegyezést egészben, a paktumtól eltérése dacára is, elfogadják.

Egy ily megokolási kísérlet az, melyet a «Magyarország» tegnapi vezércikkében «L. M.» ad.

Átvesszük e cikket azért, hogy lássák a «Debreczen» olvasói is, miként kényszerül az ellenzék, a viszonyok által adott helyzetben, önmagát meggyőzni affelől, amit az ellenzéki eredeti közgazdasági elvvel ellentétben állónak ismerni, megszokunk.

L. M. cikke így hangzik:

«**A paktum alapeszméje.** Hogy az a megegyezés, a miben Széll Kálmán Taunnaal megállapodott, nem a mi ideálunk, az természetes. Nem volt az az 1903-ban, illetve 1904-ben lejáró megállapodás sem, mert hiszen ez is föntartja az Ausztriával közös vámterület tényleges állapotát, vagyis Magyarország gazdasági sorvadásának a főokát. Ez a

mostani megegyezés pedig ezt a sorvasztó állapotot még három évvel meghosszabbítja. Súlyos áldozatot hoz tehát Magyarország, a mikor hozzájárul a határidő kitolásához; a legsúlyosabb ez az áldozat azok részéről, a kik a gazdasági önállóság hívei. De minden áldozatnak csak úgy van értelme, ha megfelelő ellenszolgáltatásban nyer kárpótlást. Az a kérdés tehát, hogy a Széll-féle megegyezésben, megvan-e ez a kárpótlás?

Az egész dolognak a punctum salience: a határidők egybeesése. A pártközi paktum az 1903-ra kiszabott terminussal éppen ezt akarta biztosítani. De nekünk úgy tetszik, mintha a biztosítás tekintetében némi hézagosság mutatkozott volna. Miben állt ez a hézagosság? A Széll-féle formula, — a melynek értelmében a külügyminiszter a külkereskedelmi szerződések megkötése és fölmondása körül Magyarország speciális felhatalmazása alapján jár el — különbséget teremtett az azelőtti és az ezutáni diplomáciai eljárás módjára nézve. A külügyminiszter azelőtt a szerződések megkötése és fölmondása körül mint az egybeolvadt, egységes gazdasági területet alkotó osztrák-magyar monarchia képviselője intézkedett. Speciális, formaszereű fölhatalmazásra nem volt szüksége egyik államtól sem. A Széll-féle formula azonban behelyezett minket a külön vámterület jogi állapotába. Mi következik ebből? Az, hogy a külügyminiszternek ezentul, mind a két államtól, speciális

megbízást kell kapnia, ha valamely külkereskedelmi szerződést megkötni, vagy felmondani akar. Már most tegyük föl azt az esetet, hogy egy ilyen aktusra nézve az egyik államtól kap megbízást, a másiktól nem.

Micsoda beláthatatlan bonyodalmaknak okává válhatik ez a külfölddel szemben! Fokozza a bonyodalmakat az a körülmény, hogy vannak szerződéseink, a melyek felmondás nélkül tovább is érvényben maradnak. Ilyen pl. az Olaszországgal megkötött külkereskedelmi szerződés. Mit csinál Olaszország, ha pl. Magyarország fölmondja neki a szerződést, Ausztria pedig hallgatólagon meghosszabbítja? Hiszen ő a két állammal, mint gazdasági egésszel, együtt kötött szerződést és így joga lehet megkövetelni, hogy a fölmondás is, mind a két állam egységes akciójából eredő legyen.

A paktumbeli hézagosság tehát abban állt, hogy nem volt biztosítva az osztrák kormány hozzájárulása a lejáró szerződéseknek idejében leendő fölmondására nézve. Igaz, hogy ez Magyarország önrendelkezési jogát nem érintette volna. Magyarországnak jogában állott és áll, bárhol következzen be ily szakadás, az autonom vámtarifa álláspontjára helyezkedni. Csakhogy az önálló vámtarifa területre való átmenet nehézségeit és rázkódásait rendkívül megsokasította volna az ilyen rendezetlen állapot.

Az osztrák rosszakarat — a miben

Kávéházban.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Irta: **Yda.**

Egy perczre elcsendesedett az egész kompánia. Az ablakon világosság szűrődött be, hajnalodott.

Mintha a betévedt sugár elűzte volna a fejünköl a butító mámorot, nem nyultunk a vékony poharacskák után, melyek szintültig voltak a gyilkoló, zöldes színű szesszel, hanem óvatosan egymás arcát figyeltük...

Négyen voltunk. Fűredy Nándor, a ki befejezetlen, homályos novellákat ír; Bándy Pál, a ki az újságíróit tartja az emberiség első skriblerének; Kovács, a szimbólista poeta s jó magam, a ki mindenfélét írok, a nélkül, hogy reméljem, hogy elolvassák.

Kovács, a szimbólista, a billiárd-asztalon tánczó sugaracskát nézi. Az arca halálsápadt, homloka gyöngyözik, a szemét befutotta a vér. Neha idegesen markol bele rendetlen hajába, máskor meggyűrött, barnuló máncset-táját igazgatja...

U hajtogatta legsűrűbben az apró poharakat, hangja egészen elrekedt.

— Látjátok fiúk azt a szegény betévedt sugarat? ... Hajnal-sugar ezen a füstös, poros, nyomorult tanyán! ...

Alig lehetett érteni a szavát.

— Hát vannak ilyen furcsaságok az életben! ... Csak szem kell hozzá, hogy meglássuk. De nem a te rossz szemed, Nándor. Te nem látsz semmit. Neked csak asszonyaid vannak, a kiknek egyéb dolguk sincs, minthogy házasság-törésen törjek a fejüket. Meg aztán milyenek a te hőseid? ... Olvasfam a tegnapi tárczát. Hát elhiszed, hogy van olyan férj a világon, a ki úgy bünteti meg a feleséget, a hogy te leirtad? ... Badárság, badárság az egész dolog. Fantázia! ... Élet kell, élet, valóság! ...

Egy pinczér lecsavarta a gázlangokat. Világos volt. Kovács megint a billiárd-asztalra bámult, mintha még mindig azt a tánczó sugaracskát látta.

— Ismeritek azt a kis fekete hadnagyot, a kivel tegnap este vacsoráztam? ... Rokonom, tudjátok! Rokonom, csak azért. Aztan egészen más, mint a többi. Ha jól tudom, még verseket is ír. Nagyon jó fiú. A múltkor együtt butítottuk el magunkat ilyen jó féle szesszel. Bánata volt szegénynek. Régi bánata, egy kis ujjal felezve. Nekem nem volt. Csak a régi vágy üzött, a nehéz mámor vágya... Itt ültünk épen. Hajnal felé mentünk el innen, tovább.

Nem akartam másfelé menni, ő erőltetett, hát elmentem. Olyan ház volt, mely mindig nyitva van. Csak mikor már minden témából

kifogyok, akkor megyek ilyen helyre. Különböben átkozottul fényes hely volt. Zene is volt, a zongoránál szőke leány ült. Finom vonásu, halvány szőke leány volt. Nekem régi ismerősöm, első ideálom. Sokkal fáradtabb ember vagyok én már, hogy a legmegrőbb dolog is megrendítsen, de ez a dolog mégis furcsán esett. Ki akartam vonszolni a hadnagyot, de már késő... Észrevette, a nővere volt. Az a leány, ki az esküvő elől szökött meg, a kit megénekelttem abban a hosszú versben, a miről Pál nem tart semmit. Ő tudja, miért?... Szóval az első ideál odakerült. Kissé bánt a dolog, de jó téma. És erős téma, a milyen még neked nem volt, Nándor! ... Hajnalsugar, szemét-gödör, — ilyen az élet! ...!

... A pohár után nyultunk, csak a poeta nem ivott. Most az ablakon nézett ki. Ragyogó, szép nyári reggel volt. Már egy pár alak is volt az utcán.

A pinczerek a mos szemmel virasztottak mellettünk, mi még nem gondoltunk a távozásra. Ittunk tovább, nem beszélgettünk.

Ez a világ legkedélyesebb állapota.

Egy átvirrasztott éjszaka után nehéz, mámoros fejjel mozdulatlan ülni. Ez nekünk, szegény beteg embereknek egyedüli pihenés. Ilyenkor vagyunk érzéketlenek, ilyenkor vagyunk boldogok ...

Pál füstölt, a novellista mozdulatlanul

nem lett volna hiány — Európa legtöbb államával a legsúlyosabb diplomáciai konfliktusokba keverhetett volna bennünket. Mődjában állott volna esetleg egész Európa nyomását felhasználni ellenünk arra nézve, hogy mondjunk le az önálló vámterület fölállításáról. Így eshettünk volna el igen könnyen attól az előnytől, a mit a vámszövetség és a külkereskedelmi szerződések lejártának egybeesése hozott volna nekünk.

Már most a határidő kitolásáért mi lehet a legtermészetesebb, a legmegfelelőbb kárpótlás? Az, ha abban a meg egyezésben, a mit Széll Kálmán az osztrák kormányval kötött, biztosítva van az osztrák kormányval kötelezettsége; valamennyi külkereskedelmi szerződést Magyarországgal egyöntetűen fölmondani és 1907-ig egyöntetűen újból megkötöni.

A határidők egybeesése, valamennyi gazdasági kapocsnak egyidejű megszakadása csak így lehet tökéletes. Ez pedig alapeszméje a paktumnak. A paktum éppen abban jelent szakitást a mult rendszerrel a közjogi, az Ausztriával való kapcsolat terén is, hogy végleg megszünteti a határidőknek mesterséges, szántszándékos összekeverését, és így készíti elő Magyarország gazdasági függetlenségét, önállóságát.

Ha Széll Kálmán meghozta magával az osztrák kormányval ezt a kötelezettséget, akkor nem sértette meg a paktum alapeszméjét. Sőt maga is hozzájárult ahhoz, hogy az önálló vámterületre való átmenet minél kevesebb rázkódtatással járjon.

Már pedig minél rohamosabban hódít a gazdasági önállóság eszméje, minél inkább ölti magára a reális valóság színét a külön magyar vámterület iránti törekvés, annál inkább kell már előre gondoskodni a módokról, a melyek annak megvalósítását könnyűvé, si-

bámult a levegőbe. Sáppadt arcán gunyos, keserű kifejezés volt. Ő valán gondolkozott a poéta meséjén; mi akkor már el is feleltük.

A poétának azonban gyenge napja volt, szentimentális napja. Az abszint elérékenyítette, véres szemei nedvesek voltak.

Nézett, merőn nézett ismét a régi irányba s olykor nehezen vett lélekzetet.

Az ajtót kinyitották. Hűvös levegő áradt a szobába. Fázni kezdtünk, felöltőink után nyultunk! Menjünk, ideje, hogy menjünk.

... Künn botorkáztunk a kövezetén. Hazafelé mentünk. A poéta egy szót se szólt, nemán jött mellettünk.

Az utcásarkon bucsuzatlanul akart elvalni, azután észrevett bennünket.

Fáradtan, még rekedtebben beszélt.

— Hajnal-sugár, szemét gödör... Ird meg Nándor!... Jó téma... En nem irom meg. Furcsa dolog, de engem nem bánt... Fáradt vagyok, beteg vagyok én már...

A Nándor arcáról eltűnt a gunyos, kicsinylő vonás. Benéztünk a görbe utcába, a melyben a poéta eltűnt. Egy erős, fájdalmas érzés győzte le bennem a mámort s megragadta a lelkem. Neki szólott az érzés, annak a szegény, fáradt fiúnak, aki megelőzött bennünket, de akinek a sorsára kerülünk mi is elébb-utóbb...

mává teszik és a megrendüléseket elhárítják.*

Mi, akik Magyarország önálló államiságának, amelynek a gazdasági önállóság, elégedhetetlen posztulátuma — tán torlithatlan hívei vagyunk: nem tudjuk elismerni, hogy ezt, a mostani Széll-féle kiegyezés előbbre vitte volna éppen azal különösen, hogy az önrendelkezési jog 1903 végével, egész 1907-ig nem valósulhat, mert az, ez időhatár kitolásával, lehetlenné tétetett. Ennélfogva mint-hogy a közjogi ellenzék kielégítést, — amelyhez a paktum legalább közelebb való reményeséget nyújtott — a bécsi kiegyezési határozatok által — éppen nem nyert: az ellenzéknek vissza kell állnia a jelenlegi kormányval szemben is, előbbi feladhatatlan álláspontjára, amely a közgazdasági romlásból kiemelkedést gátló, vagy csak elodázó koncessziókat nem tűr, nem tűrhet el.

A kiegyezés.

I. A pártkonferenciákban.

A tegnapi nap pártértekezletekkel kezdődött. A kormány párt déli 12 órakor tartotta meg értekezletét P o d m a n i c z k y Frigyes baró elnöklése alatt. A képviselők nagy számmal gyűltek össze. Nagy figyelemmel, majd zajos éljenzéssel hallgatták Széll Kálmán kormányelnök előterjesztését, a mely lényegében ugyanaz a beszéd, a melyet a képviselőház ülésén elmondott. L u k á c s Béla volt kereskedelmi miniszter jelentkezett szövegezésre s a minisztert üdvözölő beszédében különösen három szempontot hangoztatott: az osztrák kormányval kötött egyezmény és a bemutatott javaslat megőrzik az 1897: XII. törvényekben föntartott önállósági jogainkat éppen; másodsor a kötés megfelel gazdasági érdekeinknek és harmadsor megfelel a pártközi egyezményben foglalt kölcsönös elkötelezéseknek. Indítványára, a partertekezlet egyhangulag és zajos helyesléssel tudomásul vette a kormányelnök előterjesztését.

A függ. és 48-as párt d. e. 11 órakor tartott értekezletet, melyben a következő határozatot fogadták el:

Valamint az ellenzéki pártok és a kormány között létrejött megállapodás keretében is, a függ. és 48-as párt minden kétséget kizárólag hangoztatta azt, hogy minden oly intézkedést, amely Magyarország és Ausztria között fennálló közös vámterület és közös banknak továbbra való föntartását célozza, a leghatározottabban ellenzi, ezen álláspontját ezután is teljes épségben fentartja s ennek következtében a vám- és bankközösség alapján benyújtandó tjavaslatl szemben is állást foglal; de egyben kijelenti, hogy ezen tjavaslat a pártközi megállapodás intézkedését nem sérti.

A néppárt szintén tartott értekezletet József-körúti klubhelyiségében déli 12 órakor Molnár János elnöklése alatt.

Az a határozatot hozták, hogy Széll által a pártnak megküldött tjavaslat teljesen megfelel gazdasági jogainknak és a pártközi egyezménynek, következésképp a párt elfogadja azt s ezt az ülésen ki is fejezi.

II. A képviselőházban.

A képviselőház padjait a képviselők szinte rohammal foglalták el fél 1 után; s nagy zsibongás közt nyitotta meg Perczel D. az ülést s mikor a kormány — élén Széll K. — ovációk közt bevonult, felhangzott az elnök jelzése, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

Széll Kálmán: A mult ülésben jelentette, hogy a két kormány közt egyetértés nem jött létre. Most érdemleges nyilatkozatot tehet a gazd. kiegyezésről. Két szempont ve-

zette. Egyik az az erős elhatározás, hogy az ország jogaiból semmit föl nem ad, a másik, hogy megtartsa azt a programot, a mit a Házban kifejtett s melynek közös értéke volt. E kötetést szentül megtartotta s semmit sem tett, hogy a megszegésnek árnyéka se férjen tetteihez. (Zajos helyeslés balról.) Politikai és magánbecsületét kötötte hozzá. (Éljenzés és taps a baloldalon.)

— Nem tetszik ugy-e kiáltanak át balról a néma jobboldalra.

Széll Kálmán: A paktum szerint, miután nem sikerült Ausztriával az 1867. XII. t.cikk alapján megkötöni a vámszövetséget, a 68-ik szakasz szerint önrendelkezései 1903-ig rendezze a gazdasági viszonyt. Alap gondolata az 1903-ki esztendőnek az volt, hogy akkor járjanak le a kereskedelmi szerződések s az önálló rendelkezésnek mi se legyen utjában. Az 1904-ig terjedő rendelkezést is azzal a föltétellel fogadták el, hogy a nemzetközi szerződések egy évvel prolongálандók. E kiegyezés föntartotta a paktumot, benne van minden érdekünk, a mi gazdasági és kereskedelmi viszonyainkra, a valutára, a bankszabadalomra vonatkozik s benne van az is, ami a paktumban nem volt meg, hogy bizonyos esetekben a bankügyben önállóságot köt ki. (Helyeslés a szélsőbalon.) Csak az 1903-iki határidő niocs benne, mert az 1907 végére van kitűzve. — Igaz, hogy ki van tolva a határidő 1907-ig, de ki van mondva az is, hogy kereskedelmi szerződések nem köthetők 1907-en túl, (Helyeslés a bal- és szélsőbalon.) lejárati határidővel nem bíró szerződések bármely állam kívánságára fölbonthatók (Helyeslés.) és a külfölddel megkötött tárgyalások előtt új autonóm vámtarifa dolgozandó ki. (Helyeslés.) Más biztosíték, hogy a 4-ik szakaszban foglalt bármely intézkedés meg nem tartása ugyanazon beszámítás alá esik, mintha a v i s z o n o s s á g o t meg nem tartották volna, (Helyeslés.)

Ez az egyetlen pont biztosítja az ország minden jogát. A bizonytalanság lércze, mely most gazdasági viszonyainkra nehezedik, könnyebbé fog s a nemzet igen jó néven fogja venni, ha érdekei megóvásával a nyugalmat hosszabb időre biztosítják. Ő nem csinált — semmit, a mi a paktum ellen lenne, oly szigorúan magyarázta kötelezettségeit, hogy mielőtt az új szövegezésbe belemert volna, előbb kérdést tett a paktumot kötő tényezőknél. Ő nem tett semmit a paktum ellen és nem tett volna semmit az ország érdekei ellen, ha a paktum megengedte volna is (Zajos helyeslés a baloldalon.) A javaslatban benne van az önálló vámterület s minden érdekünk megóvása. Ezzel tehát visszavonja azokat a javaslatokat, melyek a módosítás folytán elésnek és új javaslatot nyújt be, melyet a közgazdasági és pénzügyi bizottsághoz kér utasítani. Csak arra kéri a Házat, hogy a bank javaslatot utolsoul tárgyalja. A miniszterelnök ezután bejelenti a visszavontakat, s helyettesítő új törvényjavaslatokat. Meg van győződve, hogy az ország érdekeit megóvta. Diadalról nem akar beszélni. E nagy küzdelmek és keserves tárgyalások után, tudja, az egyetértés lassan fog kifejlődni a két állam közt. De reméli, hogy ezután más, igazságos szellem lép a gyűlölkedés helyébe.

Polónyi: Azt várják Ausztriától!

Széll: Az ország minden érdeke megvan óva.

Polónyi: Az nem áll. Csak az önálló vámterülettel van megóva.

Széll: Nem akarja ráoktrojálni véleményét a függetlenségi partra, de a kormány meggyőződése az, hogy minden érdeke megvan óva, különben nem terjesztené elő. (Helyeslés.) Ő a pártközi egyezményt is tiszteltben tartotta és most is azt vallja, hogy csak kölcsönös megegyezéssel módosítható. Teljesítette kötelességét. Itéljenek, ő az itéletet nyugontan várja. (Éljenzés a jobb- és baloldalon, taps a baloldalon.)

Kossuth Ferencz: Az ő pártja nem fogja elfogadni a módosításokat sem, mert csak az önálló vámterület fogadná el, de örömmel konstatálja, hogy a miniszterelnök a párt iránt korrektil járt el és a pártközi mege-

gyezést tiszteletben tartotta. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Rakovszky István a néppárt nevében kijelenti, hogy a miniszterelnök a paktumot nemcsak hogy meg nem sértette, de meg is javította. (Helyeslés) Pártja hozzájárul a módosításhoz.

Úgron Gábor a miniszterelnök eljárása iránt elismerését fejezi ki. A pártközi szerződést nemcsak megtartotta, de oly őszinteséggel és nyíltsággal jart el, melyhez az ellenzék nem volt hozzászokva. (Zajos Ugyvan! kiáltás az ellenzéken.)

A határidő dolgában változás történt. Mikor ehhez 6 és társai hozzájárultak súlyos okuk volt, az, hogy a miniszterelnök kormánya alatt a törvényeket szigorúan megtartjuk s hogy az 1867 XII. t.-cz. szembeötölő hibájából a döntés az uralkodóra lett volna bízva s a királyt odakényszerítette volna, hogy válaszon az igazság és igazság közt, hogy a király odasodortassék, hogy újabb tápot adjon az osztrák szeparatiztikus mozgalmaknak.

Ő és társai ehelyett akarták az uralkodót kimenteni. (Zajos tetszés a baloldalon.) Egyébként most csak a közös vámterület híveinek van joguk éljenzeni s örvendeni, ők csak azt látják, hogy az országnak nyugodt fejlődésre van szüksége és ezután csak az önálló vámterület következhetik. (Zajos tetszés a szélsőbalon.) Ő és társai elvük föntartásával és abban a reményben, hogy idealjuk közel van, nyugodtan fogadják a miniszterelnök javasatait. (Helyeslés a szélsőbaloldalon. baloldalon, — középen és a jobboldal egyik részén.)

Az elnök: Több szónok nincs följegyezve.

Kiáltások balról: Eötvös akar szólni. (Derülttség)

Az elnök a vitát bezárja s a benyújtott javaslatokat a bizottsághoz utasítja.

Szell Kálmán miniszterelnök kéri, hogy a kiegészítési javaslatokat már a jövő hét derekán szerdán vagy csütörtökön kezdje el tárgyalni a Haz. A legközelebbi ülést pedig az elnökség szombatra vagy hétfőre hívja egybe, aszerint, a mint a bizottságok elkészülnek a javaslatokkal.

A Haz elfogadja ezt a napirendet s az ülés veget ért.

A tegnap benyújtott törvényjavaslatot a képviselőház pénzügyi bizottsága pénteken délután öt órára kitűzött ülésén veszi tárgyalás alá.

A kiegészítési törvényjavaslat.

Törvényjavaslat a vám- és kereskedelmi viszonyoknak és ezekkel összefüggő némely kérdések rendezéséről.

Mint hogy a magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között az 1867: XII. t.-cz. 61 §-a szerint a vám- és kereskedelmi szövetség nem jött létre: az 1867: XII t.-cz. 58 §-a alapján és értelmében, a mely szerint a magyar korona — országai, mint a fejedelem többi országaitól jogilag különálló országok saját felelős karmányuk és törvényhozásuk útján intézkedhetnek és vámvonalak által szabályozhatják kereskedelmi ügyeiket a magyar korona országaira nézve az önálló vámterület jogállapota állott elő.

Ebből kifolyólag az 1867, XII. t.-czikk 68. szakaszának alapján, a mely szerint az ország önálló, törvényes intézkedési jogát magának föntartja és minden jogai e részben is sértetlenek maradnak, rendeltetik, a mint következők:

1. §. 1. Az 1887. évi XXIII. törvénycikk 1 §-ának második bekezdésében foglalt határozatoknak megfelelő jelenlegi állapotok azon módosításokkal, melyek ezen határozatokon az 1887. évi XXIV. törvénycikk, továbbá az 1891. évi XXIX. az 1892 évi XVIII., az 1893 évi XLI., az 1897 évi VIII. t.-czikkek; végül a jelen törvény 2. §-ában foglalt intézkedések által tételtek, az 1907 év december hó 31-ig hatályban maradnak, feltéve, hogy az ezen határozatoknak és törvényeknek megfelelő je-

lenlegi állapotok és a viszonyosság 6 felsége többi királyságaiban és országaiban szintén változatlanul föntartatnak.

Mindamellett, hogy ezen törvény által a magyar korona országai és 6 felsége többi királyságai és országai között fennforgó vám- és kereskedelmi viszonyok az 1907. év végéig terjedő időtartamra az 1867. évi XII. t.-czikk 68. §-ában az országnak föntartott önálló rendelkezési jog alapján szabályoztatnak, az ezen idő alatt esetleg kötetendő külföldi kereskedelmi szerződésekre nézve kimondatik, hogy azoknak a két állam nevében leendő megkötése az 1878. évi XX. t.-cz. III. cikkének első bekezdésében előírt módzat mellett esz-közlendő.

2. §. A magyar korona országairól, továbbá a birodalmi tanácsban képviselt királyságokból és országokból, valamint Bosznia és Hercegovina területéről a vámvonalon átkivitt fogyasztási adótárgyak után járó adó-visszatérítésekből, illetőleg kiviteli jutalmakból, melyekről jelenleg az 1887. évi XXIV. t.-cz. 2. §-ának, a XI. cikkre vonatkozó határozmányai, valamint új XXII. cikkének határozmányai intézkednek, a magyar korona országai 1900 jan. 1-től kezdve csak azt a részt viselik, mely a saját ilyféle kivitelükre esik. A cukor gyártelepek részéről a cukoradó-törvény 3. §-a értelmében netán megterítendő cukor-kiviteli jutalmi összegekben a magyar korona országai abban az arányban részesednek, a mely arányban ez országok a jelen szakasz első bekezdésében a kiviteli jutalmakat az illető cukortermelési időszakban fedezni tartoztak, úgy, hogy a magyar korona a cukor-kiviteli jutalmaknak megállapított legnagyobb összegéből csak annyit viselnek, a mennyi saját cukor-kivitelük arányában reájuk esik.

Az 1900. évi január hónap 1-től ugyanazon évi július hónap végéig terjedő időre az 1899—1900-iki cukortermelési időszakra eső jutalomterítmények 7/12-ed része fog számitásba venni.

3. §. Utasítatik a kormány, hogy 6 felsége többi királyságai és országaival kötetendő vám- és kereskedelmi szövetség létesítése végett, nemkülönben oly czélból, hogy az idegen államokkal kötetendő kereskedelmi szerződésekben az ország érdekei kellőképp érvényre jutassanak a tárgyalást a cs. kir. osztrák kormánynyal legkésőbb 1901-ben indítsa meg.

4. §. Amennyiben 1903-ig az 1867: XII t.-c. 61. §-a értelmében vám- és kereskedelmi szövetség (3. §.) nem jön létre, a nemzetközi kereskedelmi szerződések hosszabb időre, mint a jelen törvény hatályának tartamára, vagyis az 1907-en túl terjedő idő tartamra nem köthetők.

A külföldi megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új autonóm vámtarifával helyettesítendő, a mely mindkét állam mezőgazdasági és ipari érdekeit egyaránt védi.

Mindkét államnak jogában áll a lejáratall bíró kereskedelmi szerződések fölmondását azon módon követelni, a mint az 1878. XX. t.-cz. III. cikkre rendelte.

Lejáratall határidővel nem bíró kereskedelmi szerződések a két állam bármelyikének kívánságára az 1903. évre fölmondandók.

5. §. Arra az esetre, ha a jelen törvény hatályának tartama alatt az I. §-ban említett jelenlegi állapot, — illetőleg viszonyosság 6 Felsége többi királyságaiban és országaiban bármely oknál fogva változást szenvedne, utasítatik a kormány, hogy az ország pénzügyi és közigazdasági érdekeinek megóvására és érvényesítésére szükséges javaslatokat haladék nélkül az országgyűlés elé terjessze.

A mennyiben e czélra azonnali intézkedéseknek szüksége merülne föl, a kormány a szükségesnek mutakozó intézkedéseket rendeleti uton életbe léptetheti.

E rendeletek azonban a törvényhozásnak, ha az együtt van, 14 nap alatt, ha együtt nincs, összejövetele után azonnal bemutandók.

A 4. § ban megállapított feltételek bár-

melyikének be nem tartása ugyanazzal a joghatályal bír, mint a viszonyosság meg nem tartása.

6. §. A jelen törvény, kihirdetése napján lép életbe, végrehajtásával a miniszterium bizatik meg.)

Uj e javaslatban a 4 és 5 §-nak utolsó alineaja.

Ezeket a kormánypárton vivmányok tekintik.

A ref. rendkívüli konvent

A lelkészek javadalmának kiegészítése dolgában a rendkívüli konventet tegnap Jun. 14. tartották meg a református gimnázium disztermében Kun Bertalan püspök és Tisza Kálmán főgondnok elnöke alatt.

A konventi tagok sorában ott voltak: Bánffy Dezső báró főudvarmester, Darányi Ignác dr. földmívelésügyi miniszter, Szilágyi Dezső, Dégenfeld József gróf, Tisza István gróf, Dókus Ernő, Adam András, továbbá Szász Károly, Kiss Áron, Bartók György dr. és Antal Gábor püspökök, Szilágyi Áron, György Endre stb.

A konventet ajtatos imával Kun Bertalan püspök nyitotta meg. A konvent mindenképp előtti jegyzőkönyvében örököltette meg Tóth Sámuel volt konventi jegyző emlékezetét, azután az elnök püspök melegen üdvözölte az erdélyi egyházkerület új püspökét, Bartók György dr.-t s kívánja, hogy mindazok a szép remények, a melyek megvalósításához fűződnek, teljesüljenek. (Eljenzés.)

Miután a konvent örömet fejezte ki azon, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a közalapot illető 100.000 forint kiutalványozása iránt már intézkedett: Kenessey Béla, a kongrua-bizottság előadója terjesztette elő a bizottság terjedelmes jelentését a lelkészek javadalmazásának kiegészítése tárgyában.

A kultuszminiszter tudvalevőleg tavaly megbizta az egyetemes konventet, állítsa össze azoknak az egyházaknak a névsorát, amelyek rászorultak arra, hogy lelkészi javadalmaik kiegészítésenek. A konvent e czélból rovatot ivatek nyomtatott s ezeket szétküldötte kitöltés végett az összes lelkészeknek.

Ezeket az ivatek szabályszerűen kitöltve 1465 lelkész küldte be a konvent által kiküldött bizottsághoz, a mely a beérkezett anyagot teljesen feldolgozta. Az ivatek kitüntetik a lelkészek jövedelmét s a levonásokat (egyházi adó, káplántartás stb.) A levonások megtörténtével megmaradó jövedelem egészítendő most 1200 koronára.

A kongruabizottság jelentése részletesen, tételenként s névszerint sorolja föl a javadalmak kiegészítésére szoruló lelkészeket. A konvent a jelentést elfogadta Antal Gábor püspök amaz indítványával együtt, hogy a lelkészi javadalmak kiegészítése már a folyó 1899. évre is megtörténjék, mert ugyanis ki kellett volna már ez évre utalványozni ezt az állami segélyt. A jelentést most folterjesztik a kultuszminiszterhez.

A konvent köszönetet fejezte ki Dókus Ernőnek, a kongrua-bizottság elnökének és Kenessey Béla előadónak, a kik a kimutatások összeállításán, a jelentés kidolgozásán, hosszú időn át fáradoztak.

Tisza Kálmán elnök a tanácskozásokat d. u. 4 órára halasztotta, a mikor is folyó ügyeket intéztek el s talán e rendkívüli konventet be is végezték.

KÜLFÖLD.

Az olasz választások. Milanóban, Turinban, Genuában és Pármában befejeződtek a már két év óta állandóan halogatott közséjválasztások, a melyek mindenütt a köztársaságiak, szocialisták és klerikálisok győzelmével végződtek. Milanóban rendkívül izgatott volt a választás. A szocialista és köztársasági pártok választóit asszonyok és lányok vitték az urnához. A szocialista és köztársasági jelöltekre 30.000, a konzervatívokra a mérsékelt klerikálisokra 10.000, a katoliku-

intranszigenekre azonban, bár a Vatikán túltöleg pártfogolta őket, csak 3000 szavazat esett. Turinban, Parmában és Genuában is a kormányellenes partok győztek.

Lázadás Indiában. A Mészura és Tinevelly kerületekben kitört lázadás aggasztóan növekszik. Mult vasárnap 2000 lazadó megtámadott néhány benschülött katonát a kikötést adtak és hat támadót megöltek. — Valamennyi községből zavargásokat és a fölkelés terjedését jelentik. A határszéli városokat katonaság őrzi. A lazadók főgyűjtők a falvakat és kettőt már elispusztítottak.

Táviratok.

A francia kormány alakulása.

Páris, jun. 14. Loubet elnöknek Poincaréval ma délelőtt volt tanácskozása alkalmasul Poincaré későbbre tartotta főn elhatározását. Poincaré este 6 órakor közli végleges választ Loubet elnökkel.

A krétai kivándorlások.

Konstantinápoly, jun. 14. A Sporádokra kirendelt két drinápolyi zászlóalj az utolsó pillanatban Dedeagácából Szmirnába dirigáltak, mert ott a napról-napra érkező krétai kivándorlók miatt nyugtalanság mutatkozik.

A király Badenben.

Baden, jun. 14. Ő Felsége ma délután 3 óra 35 perczkor ideérkezett. A pályaudvaron Kielmanssegg gróf helytartó, Lippe gróf kerületi főnök, Benoirt de Limont ezredes, a katonai főnök parancsnoka, Handel-Mazzetti báró tartományi törvényszéki bíró, a badeni és weikersdorfi polgármesterek és Tarnóczy Sprinzenberg lovag állomásfőnök fogadták. Ő Felsége a megjelenteket mind megszólitotta. A pályaudvar közelében az összes idevaló állami hivatalnokok várták a királyt.

A Kanári-szigetek eladása.

Brüsszel, jun. 14. A független Kongó-állam megczáfolja azt a jelentést, hogy a Kanári-szigeteket megvette. Ép oly helytelen az a jelentés, hogy a Kongó-állam expedíciót akar küldeni Ladoba. Ladoban őrhad van, a melyet időnkint fölváltanak, expedícióról azonban nem lehet szó. Az összeg különben, a mely az állítólagos árt tenné: 5,000.000 peseta volna.

Rejtélyes csontváz.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 15.

Rejtélyes, titokzatos eset foglalkoztatja a fővárosi és a debreczeni rendőrséget. A vizsgálat érdekében ugyan még elhallgatják a szenzációs ügy részleteit, de a napvilágra került adatokból valószínűnek látszik, hogy kiderül az a 11 éve történt szenzációs eset, melynek szomorú hőse: Sz. K. volt debreczeni szenior és segéd tanár volt, ki a fővárosba utazott s ott nyomtalanul eltűnt.

A 11 év után ismét nyomozás alá került ügyről a következőket írja tudósítónk:

Tegnap délután egy rendkívül sürgős megkeresés érkezett a debreczeni r. főkapitányhoz a fővárosi rendőrségtől.

A megkeresést aláíró r. tanácsos gyors felvilágosítást kér r. főkapitányunktól, hogy 12—13 évvel ezelőtt nem tűnt-e el valaki olyan körülmények között, hogy a fővárosba utazott s ott teljesen nyoma veszett? Ha igen, kér az illetőről adatokat.

A főkapitány válaszolt a kissé titkolódzó megkeresésre s válaszában megnevezi Sz. K.-t, ki 1888 június havában teljesen hasonló körülmények között tűnt el. Sz. K. a depr. kollegiumban volt szenior és segédtanár.

Képzett, szép jövőjű fiatal ember volt, ki jegyben volt egy debreczeni szép leányval. Budapestre a tanári vizsga letétele érdekében ment s elmenetele előtt közölte esküdtársaival és barátaival, hogy szándéka részt venni a főváros éjjeli életében s tanulmányozni akarja a lebutok és kisebb mulatók közönségét.

1888 jun. 2-án utazott fel Pestre Tóth Béla helybeli gyógyszerész társaságában, kivel együtt a Pannónia szállóba szállt. Tóth Béla június 5-én tért vissza, de Sz.-tól nem bucsúzhathat, mert az utolsó éjszaka már nem tért vissza szállására.

Itthon a rokonság nyugtalankodni kezdett s értesítette a fővárosi rendőrséget.

Az akkor épen Budapesten tartózkodó Simonffy polgármester személyesen kereste fel a fővárosi r. főkapitányt, a ki az összes detektíveket mozgósította, de a nyomozásnak külföldön is kútatták. Genfben, Zürichben, a hol az eltűnt szenior tanult, de eredménytelenül. Itthon némelyek rablógyilkosságot emlegettek, mert az eltűntnél sok értékes tárgy volt, masok pedig a merikáipárba jörlbeszéltek.

Azóta 12 év telt el s már mindenki beletrődött az eltűnt fiatal ember sorsába.

Most pedig minden jel arra mutat, hogy 11 év után ki fog derülni a titokzatos eset.

Nem hivatalos helyről arról értesítenek, hogy a fővárosban egy régi ház rombolásakor befalazva találtak egy csontvázat s mellette olyan tárgyakat, melyek bizonyítják a személyazonosságot, r. főkapitányunk különben felküldött minden adatot s az iratszámokat is, melyekben a 11 év előtti nyomozás eredménye van.

Tudósítónk ma felkereste az eltűnt szenior testvérét, a ki debreczeni városi tisztviselő, s tudósítónktól értesült először a szenzációs felfedezésről, mely egy régi sebet ujtott fe szívében. Pár adatot tőle tudtunk meg a 11 év előtti esetre vonatkozólag.

H I R E K.

Béke.

Haágában konferenciáznak, Párisban helyre állt a csend Nálunk csak úgy dühöng a béke, Csendes, nyugodt a parlament. A vén világresz vesztét érzi, Minden lecsendesült, nyugodt, Ilyen botrányos békeségről A történet meg nem tudott.

Észak ködös, fagyos mezőjén Egy nép rabláncban görnyedez, A germánok büszke Cezárja Szabad szíveknek tört szegez, A gall hajó hullámban tánczol, Egy új Marseilles hangja cseng, Kenyeret kér a népek ezre, — S mégis dühöng a béke, csend.

Farkas-szemét néznek egymással Országok, népek, nemzetek, Ezer törekvés, ezer eszme Igazza le a szellemet; Földrészünkön nagy tisztulás kell, Vihar, mely messze-messze zeng, Harcz kell, mely igaz békét szüljön, Mert most hazug a béke, csend!...

Dybandi.

* **A honvédség köréből.** Csicseri Csicsery Géza debreczeni 2. honvéd huszárezredbeli alezredest a kassai 5. honvéd huszár ezred parancsnokává nevezte ki a király és többőr-éthei báró Nagy Gyula őrnagynak, létszám felett a pécsi 8. honvéd-huszár ezrednél, a honvéd lovasság felügyelő segédtsízt helyettesének, létszám feletti veze-

tésének beszüntetése a jelenlegi alkalmazása aóli fölmentése mellett, a debreczeni 2. honvéd huszár ezredhez való athelyezését elrendelte.

* **Elítélt párbajozók.** Parviadal vétsége miatt állottak ma délelőtt a királyi törvényszék büntető tanácsa előtt Schwarz Dávid könyvelő és Emmerich Zsigmond bankhivatalnok. A mult év április havában valami kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag kardpárbajt vívtak. A párbaj a péterfiak tornacsarnokban folyt le s mindakét fel megsebesülésével végződött.

A kir. törvényszék büntető tanácsa ma ítélte a párbajozók felett. — A törvényszék elnöke Rottler Béla kir. törvényszéki elnök volt, a vádhatóságot Nagy László kir. alügyész képviselte. A vádlottak és tanuk kihallgatása után Nagy László megiette a váddindítványát, mire a törvényszék visszavonnult ítélehozatalra. Rottler elnök hirdette ki az ítéletet, mely szerint Schwarz Dávid 8, Emmerich Zsigmond szintén 8 napi államfogházra büntetettek, Ezenkívül mindkét fél elmarasztaltott a költségek fedezésében. A vádlottak enyhítésért, az ügyesz sulyosbitásért fellebbeztek.

* **Az ipartestület** elnöksége felhívja Debreczen város területén képesítéshez kötött ipartűző iparosokat és azokat, kik iparjogukat fenntartani kívánják, hogy az ipartestület kebelébe való belepésre a hivatalos helyiségben f. évi július 1-ig jelentkezzenek annyival inkább, mert az ügyrend 6. §-sa értelmében azok, kik iparukat folyó évi ápril 14-ik előtt nyerték, de folyó évi július 1-ig nem jelentkeznek, 4 korona helyett 20 korona beiratási díjat kötelesek fizetni.

* **Gyilkosság az utcán.** Egy gyilkoságról vettünk ma hirt, mely tegnap előtt délután a vásártéri állomás előtt történt, de a melyről a rendőrségtől mit sem tudtunk meg. Szemtanuk beszélnek, hogy tegnapelőtt két paraszt ember marhákat hajtott kifelé a városból, de a vasuti sorompó a közeledő vonat miatt le volt eresztve. Az egyik ember, ki, nagyon be volt rugva, kiabálni kezdett, hogy neki senki sem parancsol s mindenképen át akarta hajtani a marhákat a sorompón. A másik egy darabig próbálta mérsékelni a dühös, részeg embert, de végre elvesztette a türelmét s fokosával úgy vágta agyba társát hogy az egy szó nélkül holtan rogyott össze. A holttest körül nagy csődület támadt. A gyilkost a rendőrök elfogták, a holttestet pedig a kórházba szállították. Csak lapunk zártakor értesülünk a még tegnapelőtt történt, de eltörtelt esetről s így nem volt alkalmunk a tettesnek és áldozatának nevé meg tudni.

* **Debreczeni kereskedő társulat** Kivonat a debreczeni kereskedő társulat választmányának 1899 június hó 6-án tartott ülésében felvett jegyzőkönyvből, 81/5 szám Elnök bejelenti, hogy az 1898 évi szeptember hó 14-én tartott választmányi ülés határozatából az Erzsébet királyné budapesti szobrara és a társulatnál létesítendő Erzsébet királyné iskolai ösztöndíj alap javára a kartársak körében indított gyűjtés berekesztetvén a szobor alap javára 1300 korona, — az ösztöndíj alap javára pedig 1400 korona gyűlt be. (Ezen alapokhoz akik járultak, adományuk összegével névszerint és tételenként felsoroltnak.) Végül bejelenti az elnök, hogy a Szobor alapot illető 1300 kor. illetékes helyre leendő eljuttatás céljából a magyar ipar-és keresk. bankra szóló 11889/c utalványban 1899. május hó 11-én kimutatás kíséretében a nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter urhoz felterjesztett, az ösztöndíj alapot illető 1400 korona

pedig további kezelés végett a társulati pénztárba beutaltatott. Végzés. A gyűlés eredményét a választmány örömmel veszi tudomásul és az adományozóknak, hazafias és kegyeletes áldozatkészségükért, a debreczeni sajtónak pedig a nyugtázások közléseért, hálás köszönetet nyilváníttja. fenyéri Zador Lajos elnök, Bándoky Géza s. titkár.

*** Öngyilkosság a rozs között.** A rozs között ment meghalni B á c s i András h. bősziroményi születésű 18 éves cseléd. Ott fordította maga ellen a halálhozó fegyvert, mely egy dörrenéssel meg szabadította az élettől.

Balogh halápi erdész jelentette az esetet Debreczenben az illetékes hatóságnál. Megindították a sürgős vizsgálatot s ez kiderítette, hogy B á c s i András S z é k e István halápi gazda szolgálatában volt. Öngyilkosságát egyáltalán nem sejtette, s ez a legnagyobb meglepetést okozta ott gazdájának házában. Holttestét bevizitálták a kórházba, honnan ma temetik el.

*** Halálos végű birkozás.** Temesvárott Györgyevits Szvetozar erzsébetvárosi kovácssegéd birokra ment egyik cimborájával. Csak úgy trefából mérték össze erejüket, mire egyszerre Györgyevits kiáltani kezdett:

— Jaj, végem van, meghalok! — és holtan rogyott össze. Az esetről jelentést tett a rendőrség a törvénytörésnek. A tegnap délelőtt megejtett bonczolás kiderítette, hogy a szivbeteg kovácssegédet birkozás közben szívszélhűdés érte.

*** A párisi világiállítás.** Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás már április hó első felében nyilván meg — figyelmeztetjük a magyarországi kiállítókat, hogy a kiállítási tárgyaknak a Szabályzat értelmében legkésőbb 1900. évi február hó derekáig a helyszínén kell lenniük és hogy ennél fogva a tetemes időt igénylő szállítások már a f. év december havi havában fognak megindulni. A kiállítóknak tehát saját érdekükben igyekezniük kell, hogy a kiállításra küldendő tárgyaikkal minél előbb elkészüljenek, illetve azokat a f. évi november hó 15-től december hó 15-ig terjedő időközben, — a mennyiben a szállítástól nem gondoskodóknak közvetlenül, — a m. kir. kormánybiztosságnak rendelkezésére bocsáthassák. A szállítás, csomagolás stb. részleteiről az egyes kiállítók külön szabályzat után kellő időben tájékozást fognak nyerni.

*** Veszett kutya.** Veszett kutya csatangolt tegnap az utcákon, de szerencsére nem mart meg senkit sem. A rendőrség még idejében intézkedett s így a szegény kutya gyorsan néhaivá vált.

*** Öngyilkos pap.** Kolozsvári tudósítónk írja: Megdöbbentő öngyilkosság híre futotta be ma az unitárius főgimnáziumot: az iskola főnöke, Székely Ferencz főbelátte magát. Székely egyik legpéldásabb szorgalmu növendéke volt az unitárius theol. intézetnek. Két éven át volt iskolafőnök. A papi szigorlatot is letette s a püspök nemrég nevezte őt ki papnak egyik székely községbe. Az utóbbi időben feltűnően rossz kedve volt. Barátai nem tudták az okát. Ugy látszik, a lefolyt éjjel határozta el magát az öngyilkosságra, mert magára zárta az ajtó és halálán lőtte magát. Mikor az ajtót betörték, már meghalt. Egy levelet hagyott hátra: atyjának. Az iskola számadásait a legpéldásabb rendben hagyta. Ugy látszik, az öngyilkosság oka rémnyitelen szerelem volt. Az öngyilkosság híre az egész iskolában nagy részvétet keltett, mert Székely Ferencz tanárai és tanítványai egyaránt szerették.

*** Az aradi vértanúk emléke és a függetlenségi kör.** A fővárosi függetlenségi körnek egy különös, érthetetlen határozatáról ad hírt a kormányparti félhivatalos esti újság. A kör választmányához — írja — Pauly Mór né és többen indítványt nyújtottak be, hogy a fővárosi függetlenségi kör női tagjai alakuljanak hölgybizottsággá s indítsanak gyűjtést egy erzkoszorúra, melyet az aradi vértanúk kivégetetésének ötvenedik évfordulóján helyeznének el a vértanú-szoborra. — A kör választmánya azonban leszavazta az indítványt. — Dr. Pauly Mór né és társait arra a kijelentés-

re indította, hogy ők ezután semmi hazafias mozgalomban nem vesznek részt, mert ma a fővárosi polgárságának nincs szüksége a magyar nők bonleányi lelkesedésére. Azt hisszük, a félhivatalos legalább is elferdítette az igazságot, mert nem tehető fel egy körrel, a mely a függetlenségi eszmékért lelkesedik, hogy az aradi vértanúk emlékét kicsinyíteni akarná.

*** Tompa Mihály szobra.** E czim alatt a fővárosi lapokban az volt olvasható, hogy: Tompa Mihály emlékét, szülővárosa Rimaszombot közönsége szoborral akarja regóta megörökíteni. A szobor már elkészült és ezt nagy ünnepség mellett augusztus 11-én fogják leleplezni. Az ünnepi beszéd megtartására Jókai Mórt, Tompa egyik legjobb barátját fogják felkérni. Együttal pedig a bizottság a városi tanácshoz azzal a kérelemmel fordult, hogy azt a teret, a hová a szobrot állítják, Tompa Mihály térnek nevezzék el. Erre vonatkozólag Budapestről azt az értesítést vettük: az a lap, a mely azt a hírt hozza, hogy Tompa szobrát augusztus 11-én fogják leleplezni, ugyancsak elszólta magát, mert a szobor leleplezése már csak azért sem történhetik meg, mert mint arról a H o l l ó Barna műtermében személyesen volt alkalmam meggyőződést szerezni, a szobor még messze van attól, hogy készen legyen. H o l l ó szoborművész nyilatkozata szerint, a szobornak öszre kell elkészülnie, de a Beschornféle öntőde, annyira el van foglalva a Bámfy-féle kisméretű szobrok öntéseivel, — hogy könnyen megeshetik, miszerint a Tompa szobranak elkészítése késedelmet fog szenvedni. A szobrot miniatúra alakban volt alkalmam látni tudósítónknak; — Tompa virágot tartva kezében, elmerengve áll a szabadban háta mögött szikla stb.

*** Kalandos tolvajhistória.** A tibai országot menti korcsmáros arra ebredt, hogy zárt istállójából tehene és két tinója eltűnt. A mulakat az ajtóról le volt ütve, egyéb nyomot hiába keresett, a kedves állatjának bottal ütötte nyomát. Akadtak elegendő, kik látták, hogy kocsi jötték a rablók, ide-oda hajtották azokat de veszedelmes egy gordiusi csomó volt biz, mikor aznap Sajó-Szt-Péteren, Rimazécsen és Tiszolczon volt vásár. — A kárvalott szegény korcsmáros Tiszolcz felé vette útját, de hiába! nem oda kellett volna mennie! Két hét múlva Lekenye község előjárósága hivatalos értesítést kap Kazincz borsodmegyei község előjáróságától, melynek értelmében határjokban két db tanító bitang-ságban levén, a gulyához csatlakozott. Vizitkártyájok szárvakon van és eképen hangzik: Lekenye, Gömörmegye, tibai korcsmáros. E kimerítő czim kis deszkára írva, mindegyiknek 1—1 példányban zsinórral szárvára kötve. Sok alkudozás után birtokába vette a két jószágot boldog tulajdonosa s nagy diadalal hazakerültek. Egy két nappal később Alsó-Bárca közszékből jön a hír, hogy egy tehén a z e r d ő b e n f a h o z költe, — előtte szena gödörben állva találtatott. Az odusiető tibai korcsmáros igaz 3-ik jószágára ismert s haza is hozta. — A tettest, illetve tolvajt nem hogy keresné, — de a l d j a a j ó l j á r t kárvalott, — mert akárhogy is történt ez a regényes tolvajhistória, — de szóról-szóra i g a z. — B i z o n y á r a főlebredt a a lelkiismeret az illető tolvajban — avagy talán szükségből erény: a marhák nem birtak már tovább menni, a vásár elmúlóban, ill' a berek, nádak erek, — inkább kapja vissza a gazdáját, minthogy nagyobb baj legyen belőle!

*** Az erdélyi fejedelmek terme.** A párisi világiállítás magyar történelmi csarnokának egyik legérdekesebb látványója lesz az e r d é l y i t e r e m, melynek Erdélyi gazdag múkinccseivel való berendezésére a kormánybiztosság külön bizottságot alakított, a mely jun. 11-én tartotta alakuló ülést Kolozsvárott B á n f y György gróf s. b. t. f. főajtónáll mester elnöklésével és elhatározta, hogy összegyűjti Erdély régi múkinccseit, gazdag ötvös műit, ékszereket, boglárokat, butorokat, ruhákat, szőnyegeket, fegyvereket, zászlókat, hogy Erdélyt története multjához méltóan mutassák be a párisi kiállításon. Különös figyelmet fog fordítani a bizottság a régi

erdélyi hadsereg alkotó elemei a k é k é s v e r e s d r a b o n t o k, a s z é k e l y l ó f o k, a székely határórség és huszárság emlékére. A tárgyak összegyűjtésének előkészítésére albizottságot küldtek ki, a mely a következő tagokból áll: Lázár István gróf, Teleki László gróf, Szadeczky Lajos dr, elbátározta, hogy a nyar folyamán körutat rendeznek Erdélyben és felkeresnek minden várost, muzeumot, templomot, kastélyt, főúri családot a hol valamely múkinccs remélhető, hogy a legszebbeket kiválogassák azokból. A körutat július elején kezdik meg S z a d e c z k y Lajos vezetése mellett Radisich Jenő dr. a budapesti iparművészeti muzeum igazgatója és Földváry József dr, min. titkár a kormánybiztosság képviselőjében.

*** A szegedi kard affaire.** Az ország-szerte kinos feltűnést keltett Kaas-mutatóbeli kard-affaire ügyben a hadbíróság ma megkezdte a kihallgatásokat. Daczára a szigorú elzárkózottságnak, annyit mégis sikerült meg tudni a hadbíróság működéséről, hogy az eddigi kihallgatások nagyon kedvezőlenek az affaire-ben szereplő tisztokra nézve. Ugyancsak a kard-affaire ügyében a következő hírt közli a Szegedi Napló: A kard affaire-ből kifolyólag egyrészt Andor Béla, Weitner Antal honvédfőhadnagy és Veres László honvédfőhadnagy urak, másrészt belmunkatársunk, Tömörkény István ur között fönforgott lovagias ügy, mindkét fél részéről a lovagias szabályai szerint elintéztetett és befejeztetett.

*** Vezérkari utazás.** Eperjesről tegnap arról értesitene, hogy B e c h vezérkari főnök vezetésével 3 tábornok, 41 törzstiszt, 6 főtiszt és 10 altiszt megfelelő számu legénységgel, irodai személyzettel, szolgálval és lóval vezérkari utazása közben Eperjesre érkezett és egy napig ott időzött, B e c k Valyi püspöknel lakott. A tisztok fogadására a kassai hadtestparancsnok is átrándult, a tisztikarok pedig disziakomát is rendeztek tiszteletükre.

*** Ebtulajdonosok érdekében.** Az ebtartásról szóló szabályrendelet 29. §-a értelmében azon ebtulajdonos, aki kutyáját adó alá bemonddani és részére védjegyet váltani elmulasztja, kihágást követ el; ebből folyólag ujból és utoljára figyelmeztetnek mindazon ebtulajdonosok, kik kutyájukat ez ideig bejelenteni és azok részére védjegyet váltani elmulasztották, hogy a bejelentést és védjegy váltást 8 nap alatt különben 50 frtig terjedő pénzbüntetés és nem fizetés esetén lezárás mellett saját érdekében mielőbb eszközöljék. A v á r o s i a d ó ü g y o s z t á l y.

*** Figyelmeztetés gyermekes szülőknek.** Asszonyi Adolf szepes-bélai tanító a nyári iskolai szünet alatt hajlandó néhány gyermeket havi 30—35 frtért (a korhoz képest) elvállalni. Ajánlatos ez különösen az oly gyermekeknek, kik némileg beszélnek németül, mert a két hónap alatt nagy gyakorlatra tennének szert.

Egyletek.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság évi gyűlésén tisztikarat így alakította meg egyhangu választásával: Elnök: Kuun Géza gf.; alelnökök: Szász Gerő, Szamosi János; titkár: Ferenczi Zoltán, másodtitkár Gyalui Farkas; pénztáros: Hory Béla; ellenőr: Tékey Aladár, Új tagokká választották: Kun István grótot, Kovács Dezsőt és Józsefet.

Bécsi Magyar-Egyesület. A Ferencz Ferdinánd védnöksége alatt álló bécsi magyar-egyesületbe a következők léptek be ujjában 100 frttal alapító tag gyanánt: Esterházy Miklós herczeg és Battyány-Strattman Ödön herczeg, Dréher Antal, Drasche Rikhard br., Mauthner Izidor és Cohn Pál dr. Az egyesület «Erzsébet királyné» nevű törzsvagyonának gyarapítására adományozott Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósága 25 frtot, Szlavy József koronaőr 20 frto. Az egyesület hazafias köszönettel venné és jövőjére nagyon kívánatos volna, ha a főrendiházi tagokhoz intézett kérvényei azok körében minél számasabb pártfogásra találának.

Levelek

A holt saison kezdete.

Debreczen, jun. 15.

Az államvasutak indulóházánál nem sokára ez lesz általános jelszó:

— Isten veletek. Viszontlátásra Szeptemberben!

Ezt pedig azok fogják mondani, a kiknek a jószerecske megengedte, hogy a kánikulás időket valamelyik fürdő fenyvesei között éljék át, s úgy titokban mosolyogjanak bennünket szegény halandókat, kik a jó debreczeni poros levegőt élvezzük két hónapon át.

Az emeletes ládákat és koffereket már most szellőztetik. A háziasszony kiadja a rendeleteket, a varrónőhöz egymásután rohan az inas, szobaleány és szakácsné, sürgetik erősen a világos selyem blouzokat és secessiósszoknyákat, a mivel a nagyságos asszony hódítani készül Tatrafüreden, Szliácson, Bártfán, vagy ha úgy tetszik valamelyik erdélyi fürdőben, akár pedig Robicsón.

E nagy készülődés meglátszik most egész Debreczenben. Azok a helyek, hol a haut vole szokott szórakozni, üresek — és elhagyatottak. A nagyerdei lawn-tennis pályákon sem oly vig az élet, mint volt ezelőtt, a bájos tennisező hölgyek úgy látszik már szintén fürdőzni készülnek.

A majálisok és júniálók idestova vége. A fő-fő multságok lezajlottak, most már csak néhány kisebb méretű táncvizsgálat alkalmával fog felzúgni a Dobos-ban a folytatást követelő „hogy volt és újra!”

Híába — mindenféle jó dolognak vége szokott lenni!

A holt saison kezdetén azonban konstataciónk kel, hogy a Nagyerdői fái közt még mozgas-elet van. A kis vasut úgy esti 6 óra felé csak úgy ontja a setálni menőket s 8 óra fele 3-4 zsufolt kocsival gyors egymásutánban tér vissza a városba.

Különösen élénk a keddi nap. A régi lövölde szivarványos kutya köré a katona zenekar csoportosul. Esti fél 7 órától 8-ig szól a zene, a publikum pedig élvezettel cseveg, sétál, vagy megállapodik egy-egy padnál s konstatalja, hogy helyes dolog a katona zenekar hetenkenti hangversenye.

Helyesli ezt még az a jogász is, a ki az arnyas fák alatt két hét óta tanakodik, hogy most júniusban tegye le a II-ik alapvizsgát, vagy pedig a hüvösebb Szeptemberre halassza.

Mert hát, ha június nem meleg is, de azért a jogász és diáknépség ugyancsak izad. A vizsgálatok kellő közepén vannak, a tanárok pedig végtelenül szigorúan járnak a kollegium körül, s egyáltalán nem hajlandók tréfálni.

Még a felsőbb leányiskola növendékei akarom mondani a Dóczyták is arról panaszkodnak, hogy a vizsga nehéz dolog. Csak azzal vigasztalódnak, hogy vasárnap már évzáró ünnepélyök lesz s két hónapra bucsut mondanak a Kossuth-utcai emeletes háznak, a hol mégis csak sok kedves percet töltöttek el.

Mikor az iskolák kapui is bezáródnak, a fürdőző publikum is elvonul, nem marad hátra másra, mint egy pár érdekes kerékpárverseny és orfeum.

A kerékpárverseny csak kielégíti a sport kedvelőket, — de bizony az orfeum nagyon gyengén.

Ilyenkor jut eszébe sok embernek, hogy mennyire reáferne a debreczeni közönségre csak egy olyan nyári szinkör is, mint a milyen a szamosparti fabódé Kolozsváron.

Ez azonban csak pium desiderium. Julius és augusztus — a por hónapja — elsikklik felettünk úgy, hogy a tingl-tanglival kell megelégedni. Ha élvezni akarunk — itt van Nagyvárad, tessék átsétálni.

Csak hogy még nem mindenki tud biciklizni.

Szóval a holt saison kellemetlen a publikumnak, de legkellemetlenebb a riportereknek.

Mit és miről irjanak két hónapon keresztül? Hiszen olyan unalmas az életünk, mint egy nyírségi falu végi csárdásnak. Még az a kékszemű szőke kis leány is, a ki az impressziókat adta, elutazott a Tatrába!

Nem tesznek egyebet, mint a mit tesz, ezer és ezer ember Debreczenben, szorgalmasan számlálják a napokat s várják, mikor lesz szeptember, mikor az emeletes ládák s kofferek a fürdőhelyekről indulnak meg Debreczen felé s a vasutnál ezzel a szóval lép ki kocsijából a fürdőző család, apa:

— Hála istennek, hogy megérkeztünk a fürdőzés jó hatással volt reám is, a családomra is, no meg a tárczámra is, mert az is lefogyott kegyetlenül!

Köröksi.

Tanügy.

Szöbéli érettségia m. kir. áll. főreáliskolában.

A f. é. jun. 13—14-én folyt le a szóbeli érettségi, melyen az írásbeli érettségi jelelmentkező 15 tanuló, miután az írásbelit sikerrel kiálotta, valamennyi résztvett. A jelelmentkezők következők voltak:

Alföldi Károly, Altman Ignác, Beudek István, Erdei János, Fülöp Jenő, Görög József, Jánosy Miklós, Mórincz Ferencz, Skedi Lajos, Spitz Dávid, Stern Jenő, Szep Dezső, Tar István, Varga Jenő és Weisz Ferencz.

A szóbelit következő eredménynyel tették le:

Altman Ignác jól, Benedek István jól, Erdei János, Fülöp Jenő, Görög József, Jánosy Miklós, Mórincz Ferencz, Skedi Lajos jól, Spitz Dávid jól, Stern Jenő, Tar István jól, Weisz Ferencz. A 15 jelelmentkező közül tehát 12 tanuló állotta ki sikerrel a vizsgát.

Évzáró ünnepély. Az ev. ref. felsőbb leányiskola évzáró ünnepélyét a következő műsorral fogja e hó 18-án d. u. 4 órakor megtartani:

1. Doppler F. Kardal a »Benyovszky« c. operából. Előadja az Énekkar.

2. Tompa A. havasi rózsá. Szavalja: Karacson Juliska I. o. növ.

3. Magyar népdalok; cimbalmon előadja Kovács Gizella 3 o. növ.

4. Heine: Zwei Grenadiere. Szavalja: Dóczy Irén 3 o. növ.

5. Chopin Valse — cisz moll — zongorán előadja Adler Veronka 5 o. növ.

6. Egy kis tévedés. Színjáték 1 felvonásban, írta Forgó bácsi.

Személyek:

A mama Kemény Rózi 6 o. n.

Cizella leánya Ábrahám Alice 4 o. n.

Iréne Szentesi Ilona 3 o. n.

Juliska, szobal. Beke Erzsike 5 o. n.

7. Erney J. Magyar népdalegyveleg. Előadja az Énekkar.

8. V. Hugo: La Priere pour tous. Szavalja Rickl Margit 5 o. n.

9. Gaál F. Magyar rhapszodia. Zongorán előadja Bugyi Irma 6 o. n.

10. Vörösmarty: »Az élő szobor«. Szavalja Nánásy Mária 6 o. n.

11. Ganz V. Qui vive! Grand galop de Concert. 2 zongorán 8 kézre gyermekhangszerekkel előadják: Fehér Jolán 6., Polgár Margit 4., Ludány Mariska 6., Reichenberger Etelka 6 o. n. (zongora), Bészler Veronka 1., Majerszky Margit 1., Puky Rózsika 1., Kölcsey Ibolyka 2., Polgár Anna 2., Kálmán Margit 3., Kék Róza 3 o. növendékek (gyermek hangszereken).

12. Rákócy induló. Előadja az Énekkar.

Köszönet és nyilvános nyugtató. Az iparos tanonciskolai ösztöndíj-összeg gyarapításához kegyes adományokkal járultak: Varga és Vass szabómesterek, 2., Riesz Lipót cukrász 2., Riesz Henrik kocsiyaros 2., Laczka László lakatosmester 2., özv. Hezyi Mihályné ö nagysága 3., ifj. Weidner Gusztáv társulati elnök a cipész-társulat részéről 5 forinttal. Fogadják a kegyes adományozók az ip. tanonciskola felügyelő bizottsága s a jutalma-

zandó iparos tanoncok nevében hálás köszönetemet. Dóczy Gedeon, ip. tanonciskolai igazgató.

CSARNOK.

Az utolsó lakoma.

Írta: Timár Szaniszló.

— Folytatás, —

— Bemutatom neked Berend Benjamin urat — mondá a jövevény a házigazdának, kísérőjére mutatva — nagy színészi talentum de ebben a pillanatban nincs szerződése. Kifogyhatatlan az ötletekből és olyan produkciókkal fogja felderíteni az estét, amelyek érdekesebbek a megfigyelésre.

Az urak a gazdával együtt üdvözölték az idegent, a ki a csomagot, a melyben a parókák és köpenyek voltak, egy kis asztalon szétbontotta.

A színészi talentum, a melyet említettek nagyon problematikus értékű volt. Sohasem részesült abban a szerencsében, hogy egy színház szerződéssel kínálta volna meg és ő nem is áhított nagyon utána. »Művészet« mind a mellett elég gondtalan életet biztosított neki. Mindig meg hívták valahova, a hol egy jó ebédért, vagy vacsoraért a jókedvet ebren tartotta. Tudott szavalni, énekelni, utánozni ösmert színészeket és államférfiakat, s betanult egy-egy selejtes kuplét, a mely derűtséget keltett.

Igy élt a művészet kalandorságából egyik napról a másikra s ha éppen nem hívták meg sehová, jó érezte magát egy palotás boltban is; ha pedig történetesen nem volt lakása, kényelmesen aludt a »H. Idvilág«-hoz czimzett szállodában, s világításra sem kelle költönie: a jötekonny csillagok egy-egy gyertya fényt pótoltak.

— Hol hagyta Gizit? — kérde a házigazda az új jövevénytől.

— Megszökött — felelé a kérdező. Képzelték: egy szobafestő miatt hagyott el. Megtudtam, hogy egy szobája van, de gyakran nem ebédel és kedvesétől verést kap.

— Hja, ilyen a szerelem! — mondá az egyik hölgy. Ki tudja, ha öntől is verést kapott volna néha, talán hűsége is állandóbb lett volna.

E pillanatban új pár érkezett. Egy elte-sebb uri ember és egy szőkehajú, fehér arcú hölgy. A jelenlevők körülvették őket. Benjamin éppen egyik parókáját igazgatta egy tükör előtt. A fejére tette és hosszan nézte magát. A mint a tükörből meglátta a hölgyet, hirtelen el-appadt s merőn bámult a tükörképre, a nélkül, hogy megfordulni mert volna. A kalandor leike hirtelen leirhatatlan néma extázisba esett.

Valami megfordult ott benn a szív kamrájában és egy erős indulat roham rázta meg. De figyelembe vette, hogy jó társaságban van és halgatott.

A hölgy; kit Leontin néven mutattak be, szintén észrevette és a megösmérés az ő lelkét is különös sejtellemmel borította el. Odafordult kedveséhez és sugva mondá:

— Vezessen innen kérem. A fejem hirtelen megfajult.

— Ismét szeszélyeskedik, felelé ez szigoruan — kötöm magamat hozzá, hogy itt maradjon.

— Nem lehet.

— Akarom! Külömben vége mindennek köztünk.

Már-már scéna fejlődött kettőjük között, amikor tálnni kezdtek. — Mindeuki helyet foglalt és Leontin is leült, bárha minden pillanatban úgy érezte, mintha föl kellene ugrania, hogy meneküljön inneo, messzire, ösmertle tájakra, ki az éj sötétjébe, ahol senki sem látja.

Benjamin az asztal végén ült és nem vette le szemét a hölgyről. Homlokát ránczokba szedte s fenyegető tűz jelent meg szemében.

— Ide jutott hát ő is — mondá magában — mialatt a jókedv hangos kitöréseit

töltötték be a levegőt és a pezsgő a kedélyeket mind elevenebbé tette. Vajjon mi lett belőle? Gondol-e reám még? Bosszu, vagy szánalomérzet van e szívében most, hogy engem lát?

A lakoma egyre vigabb lett. — Az arczok kipirultak, a pezsgő kezdett a fejébe szállni. — A társalgás szabaddá és fesztelenné lett. — Minden megjegyzésre nagy kacagás támadt, akár élces volt az, akár nem.

Nos Benjamin, szólj végre az a vendég, aki Benjamins ide hozta, produkáljon nekünk valamit.

Benjamin összerendezte. Szó nélkül fölkel és ingadozó járással odalépett az asztalkájához, a hol egy bő köpenyt vett magára és ősz parókat tett a fejére. — Leontin szivszorongva nézte. Nem tudta, mit jelent mindez, de mintha sejtette volna, hogy valamely olyas dolog következik be, amelytől van oka félni.

Benjamin most pozéba helyezkedett az asztal tulsó végé. és kezdetben reszkető, később mindinkább erősödő hangon így szólt:

Vége köv.

KÖZGAZDASÁG

Keleti érdekeink és a keleti kereskedelmi akadémia.

Elérkezett az ideje, hogy általánosabb figyelem forduljon a keleti kereskedelmi akadémia felé, mely immár kilencz éve küzdi. Létjoga és rendeltetése felől e napokban becses bizonyítványt állított ki Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter abban a beszédben, melyet tárczája budgetjének tárgyalásakor a képviselőházban tartott. Mindazokat, kik ez intézet iránt érdeklődnek, örömmel töltötte el ama kijelentése, hogy gondja lesz az intézet fejlesztésére és fennállásának biztosítására. A közoktatásügyek feje tehát kétségkívül meggyőződést szerzett, hogy ez az intézet megfelel a czélnek, a melyért megteremtették.

A keleti tanfolyam udvალevőleg boldogult Baross Gabornak egyik utolsó, de fontosságában és hivatásában egyik főbb alkotása volt. Szeme előtt, a megalkotásnál, ama sziate predestinált hivatás lebegett, mely Magyarországot, a magyar ipart és kereskedelmet a keletre utalja. Hogy ezek ne csak utat találjanak oda, hanem a lázas világversenyben tanult, gondoskodó és praktikus emberek által irányítottak elodázhatlan szükségé tete oly generáció kiképzését, mely kelet országaiiban öre, propagálója és hivatott képviselője legyen a magyar ipar és kereskedelem érdekeinek. A mikor Baross megteremtette a keleti tanfolyamot, talán nem is domborodott ki előtte teljes nagyságában az elérhető eredmény; talán skrupulusai is valának: akad-e kellő számú fiatal ember, a ki hajlandóságot érezen és tehetséggel bírjon keleti nyelvek elsajátítására, meg a külföldön való szolgálatra? Fájdelom, ő mar nem érthette meg az elütemelt palánta megizmosodását és nem láthatja, mint rügyedzett, virágzott és terem egészséges gyümölcsöket.

Mert a keleti tanfolyam fényesen bevált, s általa Magyarország abba a helyzetbe jutott, hogy a nyugati országokból szerzett tapasztalatait, kellő szakerők támogatása mellett, a maga előnyére értékesítheti Kelet államaiban.

Alig van ez idő szerint a Keletnek jelenlegényebb kereskedelmi városa, hol buzgó

munkálkodásban ne lelnők a keleti tanfolyam egykori növendékeit, csaknem valamennyit a magyar kereskedelmi muzeum expozitúráinál. Hogy az a főiskola megfelelt a czélnek, s növendékeiből iparunknak és kereskedelmünknek ha znos előmozdítói váltak: abban kiváló érdeme van első sorban Wlassics Gyulának, ki a kötelező és főtantárgyak tanárait végelesíti, s gondoskodik anyagi eszközökről is az intézet felvirágoztatása érdekében. Kezdetben a szervezésnél, némi hiányok voltak s különösen a főbb vezetés mutatkozott hiányosnak.

Mindez azonban megváltoztatva és pótolva lett, a midőn a kormány dr. Falk Miksát állította az intézet élére, ki itthon is, e gy e b ü t t is, csak előnyöket és dicsőséget biztosít az intézetnek. De elismerés illeti meg az intézet jeles igazgatóját, dr. Kunos Ignácot és a tanár: kart, mely oly gazdag szakirodalmi működést fejt ki, hogy a külföld már most példakép gyanánt tekint.

De a tanári kar nem elégszik meg a theoretikus kiképzéssel, hanem gyakorlati módon egymást követő tanulmányutak révén törekszik a kezére bizott ifjuságot alkalmassá tenni a praktikus működésre. Ebben nem csupán a közoktatásügyi, hanem a kereskedelmi minisztérium is mindenkor készségesen nyújt segédkezet.

Tudjuk, hogy az uj miniszter szintén élénken érdeklődik a keleti kereskedelmi akadémia iránt s mostani utja alatt Konstantinápolyban keresett alkalmat és időt magának, hogy személyesen meggyőződjék: mit értünk el eddig és mit érhetünk el a jövőben, ha kereskedelmi képviselőtünk intenzivebb alpra lesz fektetve.

Legutóbbi időig a végzett növendékek csupán a kereskedelmi muzeum képviselőténél nyertek alkalmazást. E szük működési kör tavaly óta jelentékenyen bővült azáltal, hogy a külügyminiszter utasítására a konzulátusok is nyujtanak nekik alkalmazást.

Vezető köreinket teljesen áthatja az a tudat, hogy ez a főtézet legvitalisabb érdekeinket szolgálja. Semmi ketség a felől, hogy — bár anyagi áldozatokat igényel — gondoskodni fognak az intézet további fejlesztéséről és megszilárdításáról. Ha ez megtörténik, a társadalom is nagyobb figyelmet fog szentelni keleti érdekeinknek s egy újabb Decennium elégséges lesz arra, hogy egyetlen piacza se maradjon a Keletnek, ahol erős magyarérezésű és gyakorlott érzékű férfiak ne működjenek a magyar ipar és kereskedelem érdekében.

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Junius 14. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400 kgron felüli 42—42½ kr. Közép (páronkint 300—340 klg. sulytan 42—42½ kr. Fialat, nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 44—44½ krig. Fialat közép (páronként 251—320 klg.) 44½—45 krig. Fialat könnyű páronként 250 klgig terjedő sulyba. 45—46 kr. Szerbiai: nehéz (páronkint 260 klg felüli sulyban) 44—45 krajczárig. közép páronként 240—260 kilogramm sulyban) 43½—44½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 klgig terjedő sulyban) 45—46 krajczárig

Sertéslétszám: 1899. évi Junius 12-én — volt készlet 47.385 darab, 1899 Junius hónap 13-án felhajatott 441 drb, 1899 Junius hónap 13-ik napján elszállitatott 441 drb 1899 Jun. hó 14-ik napjára maradt készlet,

ben 47.484 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Junius 14.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	Kilós	Ar 100 klg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági ó	76	9.30	9.40	80	09.75	09.900
"	77	9.45	9.50	81	00.00	00.00
"	78	9.60	9.60	82	—	—
Tiszavidéki ó	79	9.65	9.75	—	9.35	9.65
"	76	9.20	9.30	80	—	00.00
"	77	9.35	9.45	81	00.00	00.00
Pestvidéki ó	78	9.45	09.55	82	9.70	9.80
"	79	9.55	9.65	—	—	00.00
"	79	9.15	9.25	80	—	—
Fehérmegyei ó	76	9.30	9.30	81	9.60	9.70
"	78	9.40	9.50	82	—	—
"	79	9.55	9.65	—	—	—
Bácskai ó	76	9.10	9.20	80	—	—
"	77	9.20	9.30	81	00	00
"	78	—	—	82	0000	00
Észak mag	79	—	—	80	—	—
"	76	—	—	81	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Öreg elsőrendű uj	70—72	7.20 7.35
" másodrendű "	—	7.05 7.20
Árpa takarmánynak "	60—62	6.15 6.3
" égetni való —	62—64	5.80 6.10
" serfőzdei —	64—66	6.60 7.00
Zab — — — — uj	39—41	5.90 6.10
Tengeri bánsági — uj	—	4.40 4.55
" más nemű "	—	5. — 5.25
Repeze bánsági	—	4.15 4.45

Hirdetmény.

Hivatkozva Egyház-tér 3. szám alatt szerzett jó hirnevemre, van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy újból

Varga-utca 23 sz. alatt

a mai kornak megfelelőleg

Vegyészeti ruha tisztító

és

javitó intézetet nyitottam.

Elvállalok tisztítás és javításra mindennemű férfi, női ruhákat, pipere és háztartási cikkeket, sokkal jutányosabban és szebben elkészítek, mint bárhol is. Kivonat az árszámításból:

Egy férfi öltöny 1.20-tól 1.60-ig. Női ruha 80 krtól 2.50-ig.

Magamat továbbra is a n. é. közönség pártfogásába ajánlva

kiváló tisztelettel

SÉLLEYI JÓZSEF.

Nevenben Bozóki János jó hirnevű óras Egyház-tér 3. szám alatt munkát elvállal.

Levelezőlapon vett értesülésre azonnal megjelenek.

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott mintázott és damaszt stb (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánljuk:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Arjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 reklam falragaszok.

Pinczershámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.